

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus V. De Litis contestatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

stantiam partis in contumaciam proceditur; non tam
semper in propriâ personâ reus comparere cogi-
tur, nisi in causis criminalibus & matrimonialibus,
in reliquis vel per procuratorem, vel per se ipsum
comparandi optionem habet.

QUÆRES 5. Quis sit citationis effectus?
Resp. Citationis legitimè factus est effectus, quod
in judice perpetuat Jurisdictionem, & inducat li-
tis pendentiam *Clem. 2. ut lite pendente*, interrumpat
præscriptionem, *l. 7. Cod. de præscript. long. tempor.*
contra non comparentem tanquam præsentem pro-
cedi faciat, Deo, ut inquiunt Juristæ præsentiam rei
supplente; teneatque sententia contra contuma-
cem lata, *l. 73. ff. de Iudiciis.* nisi justa doceatur ab-
sentia Causa, *l. 83. ff. d. t.*

TITULUS V.

De

Litis contestatione.

QUÆRES 1. Quid sit litis contestatio?
Resp. Est rei ad petitionem actoris vel econtra
affirmativa vel negativa responsio, animo li-
tem contestandi; sive est fundamentum litis per peti-
tionem injure propositam, & congruam responsi-
onem securam animo litigandi. *cap. un. h. t.* est pro-
priè fundamentum & initium Iudicij, cum antece-
derter non dicatur quis agere, sed agere velle.

QUÆRES 2. An litis contestatio sit de
substantiâ Judicij? Respond. Regulariter est de
substantiâ Ju dicij ordinarii, taliter quidem ut ejus
omissio totum processum reddat irritum. *cap. 1 2. 3.*
4. 5. 5. ut lite non contest. Dixi *1. Ordinarii.* Nam
O s quod

quod in judicio summario necessaria non sit, ex Clem 2. de verb. signif. & praxi quotidiana aperte liquet; in his enim cessant solemnitates juris positivi, quales sunt litis contestatio, libelli oblatio, & mox proceditur ad indagandam quocunque modo veritatem. tales causæ sunt 1. beneficiales & his annexæ. 2. usurarum. 3. decimarum. 4. matrimoniales; hæ enim causæ ob periculum animarum quod in iis versatur, brevissimâ quâ possunt via, expediri debent. dixi 2. regulariter, quia in certis casibus judicium etiam ordinarium, sine litis contestatione subsistit; veluti, primo in causis appellations, sufficit enim litem in primâ instantiâ contestatam esse. 2do quando reus est contumax, tunc enim ex officio lis habetur pro contestata. 3. quando testes examinantur ad perpetuam rei memoriam, quod tunc actori permisum est, si testes sint senes, valetudinarii, perpetuo abfuturi, ita ut timeatur eos inchoato formalí processu audiri non posse, hoc enim casu propter periculum, ante litem contestatam auctoritate judicis examinati, eorumque Elogia, intrâ unius anni spatium communicari debent, cum alias non probent, cap. 5. b.t. Reus autem quandocunque examen testium ad perpetuam rei memoriam petere potest. 4. cessat litis contestatio in causis quibus judex ex officio procedit; quales sunt causæ Inquisitionis, & quæ publicam utilitatem concernunt.

QUÆRES 3. Quis sit effectus contestatæ litis? Respond. Effectus contestatæ litis præcipui sunt 1. quod lite contestatâ non possit mutari libellus ut tradunt Doctores communiter in l. 3. Cod. de edendo. 2do quod sit quasi contractus inter litigan-

tigantes, obligans istos, ut unus altero invito à processu non desistat, sed sententiam exspectet; l. actori.
Cod. de reb. credit. 3to quod procurator sine rationabili causa revocari nequeat, cum sit factus dominus litis, cap. 2. de procuratoribus in 6. 4. quod judex lite contestata tanquam suspectus recusari non possit, nisi ex causis suspicionis noviter supervenientibus. 5to quod cessent omnes exceptiones dilatoriæ & fori declinatoriæ. cap. inter de sent. 65 re judicat. 6to, quod per eam præscriptio inchoata interrumperur, & bona fidei possessor in malâ fide constituatur, ac propterea fructus non amplius, possit percipere, quia post litem contestatam non censetur amplius habere ignorantiam rei ali næ vel injustæ possessionis can. potest. caus. 16. q 3. 7mo quod pars juramentum Calumniæ præstare recusans habetur pro confessâ. 8tavo quod per eam res fiat litigiosa, ita ut durante lite nec quidquam circa eam immutari possit.

TITULUS VI.

Ut lite non Contestata non procedatur ad testium receptionem, vel
ad sententiam definitivam.

QUÆRES. Quid præsente titulo caveatur?
 Respond. Cum litis contestatio, ut tit. præcedente diximus, sit initium processus & ad ejus substantiam necessario requiratur; hinc præsente titulo hoc solum cavetur ne ante litem conte-